

STANOVENÍ PODMÍNEK A ÚKOLŮ V ZÁSADÁCH ÚZEMNÍHO ROZVOJE PRO ZPŘESNĚNÍ VYMEZENÍ ÚZEMNÍHO SYSTÉMU EKOLOGICKÉ STABILITY V ÚZEMNÍCH PLÁNECH

RNDr. Jiří KOCIÁN

AGERIS s. r. o., Jeřábkova 5, 602 00 Brno, jiri.kocian@ageris.cz

ABSTRAKT

Základem pro zpracování příspěvku je analýza těch pasáží textových částí výroků zásad územního rozvoje, které obsahují úkoly a podmínky pro zpřesnění vymezení územního systému ekologické stability v územních plánech. Analýza je zaměřena na odhalení významnějších problémů či nesrovnalostí, které působí nebo mohou působit konkrétní potíže při zpřesňování vymezení územního systému ekologické stability v územních plánech. Cílem je pomoc v procesu dosud živelného vytváření standardů pro zpracování územního systému ekologické stability do zásad územního rozvoje, se zvláštním zřetelem na jeho odpovídající přenositelnost do územně plánovací dokumentace obcí. Hlavní společnou zjištěnou skutečností je to, že zatím není v zásadách územního rozvoje dostatečně doceněn význam závazných funkčních parametrů územního systému ekologické stability a že jsou tudíž obecně upřednostňována řešení formální (technická) před řešeními věcnými (přírodovědnými).

ABSTRACT

The basis for the processing of this paper is to analyze those parts of the text passages spatial development policy statements that contain terms and functions to refine the definition of the territorial system of ecological stability in the regional plans. The analysis is focused on the discovery of significant problems or irregularities, which causes or may cause particular difficulties in refining the definition of the territorial system of ecological stability in the regional plans. The aim is to help in the process of creating yet spontaneous incorporation of standards for the territorial system of ecological stability in the principles of territorial development, with special reference to its portability to the appropriate planning documentation of municipalities. The main common factor is found that is not yet in the principles of territorial development is sufficiently appreciated the importance of functional binding parameters of the territorial system of ecological stability and are therefore generally preferred formal solutions (technical) from factual solutions (natural science).

ÚVOD

Příspěvek "Vymezení územního systému ekologické stability nadregionální a regionální úrovně v zásadách územního rozvoje" prezentovaný na loňského ročníku semináře se zabýval obecnou analýzou přístupů k řešení problematiky nadregionální a regionální úrovně územního systému ekologické stability (dále většinou jen "ÚSES") ve vydané či rozpracované územně plánovací dokumentaci jednotlivých krajů - zásadách územního rozvoje (dále často jen "ZÚR"). V kapitole "Shrnutí zjištěných problémů" byly mezi zásadní problémy zařazeny mj. výrazně diferencované přístupy ke stanovení úkolů pro územní plánování, mající za následek různé obtíže při zapracovávání ÚSES do územních plánů (dále často jen "ÚP").

Text tohoto příspěvku vychází z konkrétních analýz těch pasáží textových částí výroků jednotlivých ZÚR, které se týkají vymezení ÚSES, se zaměřením na stanovené úkoly a podmínky pro zpřesnění vymezení ÚSES v územních plánech. Smyslem je především odhalení významnějších problémů či nesrovnalostí, které působí nebo mohou působit konkrétní potíže při zpřesňování vymezení skladebných částí nadregionální a regionální úrovně ÚSES v ÚP. Opomenuty však nejsou ani pozitivní příklady vhodných, byť třeba zatím unikátních formulací.

Situace ohledně vydaných ZÚR se oproti srpnu 2011 výrazně změnila. V polovině roku 2012 mají již všechny kraje platné vydané ZÚR, s jedinou výjimkou, kterou je Jihomoravský kraj, jehož ZÚR (vydané v roce 2011) Nejvyšší správní soud v letošním roce zrušil. V případě Olomouckého kraje již byla vydána i aktualizace č. 1 ZÚR, v případě čtyř dalších krajů (Pardubického, Plzeňského, Vysočiny a Zlínského) je zpracován návrh první aktualizace ZÚR.

VÝSLEDKY ROZBORŮ TEXTŮ ZÁSAD ÚZEMNÍHO ROZVOJE JEDNOTLIVÝCH KRAJŮ

Hlavní město Praha

Zvláštní postavení Hlavního města Prahy mezi jednotlivými kraji se projevuje i v poněkud specifické pozici jeho zásad územního rozvoje (vydaných v prosinci 2009) vůči úrovni územního plánu. Jde totiž o jediné území u nás, kde může mít územní plán stejně řešené území (v případě, že jde o územní plán celého města) jako zásady územního rozvoje. Rozdíly mezi ZÚR a ÚP ovšem zůstávají stejně jako v případě jiných krajů v podrobnosti řešení.

Text výrokové části ZÚR Hlavního města Prahy je celkově velmi stručný. Nestanovuje téměř žádné konkrétnější požadavky na zpřesnění vymezení skladebných částí nadregionálního a regionálního ÚSES v ÚP, pouze u některých prvků v tabulkové části se objevuje obecná formulace o potřebě jejich upřesnění. Zčásti má text týkající se vymezení ÚSES spíše charakter odůvodnění - např. odstavec "Důvody vymezení". Naproti tomu v textu odůvodnění ZÚR jsou obsaženy některé pasáže, které by spíše příslušely výroku - např. "prvky ÚSES budou přednostně vymezovány mimo plochy s jinou (dočasnou) funkcí (jde např. o plochy pro těžbu nerostných surovin)", nebo popis charakteru os NRBK (v zásadě jejich základní funkční parametr).

Absence stanovených podmínek (především požadovaných funkčních parametrů) pro zpřesnění vymezení ÚSES v ÚP může ve svých důsledcích vést k různým pochybením ve vymezení ÚSES.

Jihočeský kraj

Zásady územního rozvoje Jihočeského kraje (vydané v září 2011) obsahují ve srovnání s ostatními ZÚR nejpřesnější vymezení ÚSES. Zároveň jsou velmi podrobně (v celkem 12 odstavcích) stanoveny i zásady pro rozhodování o změnách v území a úkoly pro navazující územně plánovací dokumentaci (dále vesměs jen "ÚPD) pro plochy zahrnuté do regionálního a nadregionálního ÚSES. Ve formulaci zásad je výrazně patrná tendence o co nejpřesnější vyjádření, kterou je třeba jako celek hodnotit kladně. Přesto však zásady obsahují i pasáže, které mohou vyvolávat určitou polemiku.

Stanovení možnosti zpřesňování vymezení prvků ÚSES (včetně ochranných zón - zde jsou zřejmě myšleny ochranné zóny nadregionálních biokoridorů) změnou hranic polygonů

v rozsahu maximálně 50 m (odpovídá to šířce 1 mm v mapách grafické části ZÚR), v textu odůvodnění vázané na přiměřenou právní jistotu ve vztahu k možnosti vyvlastnění, se zdá být příliš striktní. Jde o stanovení čistě technického rázu, které není nijak provázáno s funkčními parametry ÚSES a které v praxi ÚP může bránit řadě racionálně zdůvodnitelných úprav vymezení (viz dále). Odvolání na právní jistotu by zde s ohledem na neidentifikovatelnost dotčených pozemků v měřítku ZÚR nemělo mít zásadnější význam.

Jako další problematický příklad lze uvést použití poněkud zavádějícího pojmu "minimální parametry", zde vztaženého k biokoridorům. Užívání tohoto pojmu ve vztahu ke skladebným částem ÚSES je poměrně zavedenou praxí - jde však o pojem nepřesný, který v sobě zahrnuje škálu různých limitujících prostorových (nebo možná spíše rozměrových) parametrů skladebných částí ÚSES. V daném případě měl patrně autor příslušného textu v ZÚR na mysli minimální potřebnou šířku a maximální přípustnou délku biokoridorů.

Stejně jako v případě většiny ostatních ZÚR nejsou definovány funkční parametry skladebných částí ÚSES. Vzhledem k relativně velmi přesnému vymezení ÚSES ve srovnání s jinými ZÚR a velmi malému prostoru pro zpřesňování vymezení (viz výše) se nemusí zdát absence závazných funkčních parametrů až tak zásadní. Na druhé straně ovšem stojí otázka, zda je takto přesné vymezení ÚSES v rámci ZÚR dostatečně podložené a nezpochybnitelné (např. jak je vyřešena otázka majetkoprávních vztahů k potenciálně dotčeným pozemkům) a zda díky tomu nedochází (či nebude docházet) v praxi ke zbytečným omezením (např. znemožnění posunu či přesunu skladebné části ÚSES ze soukromých pozemků na jinak vhodné obecní či státní pozemky nacházející se ovšem mimo stanovený rámec pro zpřesnění, nebo ztížení spojení vymezení ÚSES s účinnou protierozní ochranou území atd.).

Jihomoravský kraj

Jihomoravský kraj je v současnosti jediným našim krajem bez platné krajské územně plánovací dokumentace. Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje byly sice vydané v září 2011, avšak v červnu 2012 byly v celém rozsahu rozsudkem Nejvyššího správního soudu zrušeny. Zrušení ZÚR Jihomoravského kraje ovšem nijak nebrání tomu, aby byly rovněž podrobeny předmětné analýze.

Text výrokové části zrušených ZÚR Jihomoravského kraje stanovil pro plánování a usměrňování územního rozvoje v plochách a koridorech nadregionálního a regionálního ÚSES ve 2 odstavcích požadavky na uspořádání a využití území a v 5 odstavcích úkoly pro územní plánování. Z pohledu vztahu k územnímu plánování na úrovni obcí by bylo (v případě platnosti ZÚR) problematické především stanovení rámců pro zpřesnění vymezení biocenter a biokoridorů.

Ve zrušených ZÚR Jihomoravského kraje jsou ve srovnání s jinými ZÚR odlišně stanoveny zejména možnosti upřesňování vymezení biocenter (nadregionálních i regionálních) v ÚPD obcí, a to nezbytností alespoň 50 % překryvu s vymezením dle ZÚR. Takto stanovený parametr nemá žádnou zjevnou logiku a není ani nijak vysvětlen v odůvodnění. Opět jde o stanovení čistě formálního technického charakteru bez jakékoliv vazby na funkční parametry ÚSES. Navíc ani není jasné, jak stanovená možnost upřesňování koresponduje s tabulkově vyjmenovanými obcemi dotčenými vymezením ÚSES dle ZÚR.

I v případě biokoridorů jsou možnosti zpřesňování dané čistě technicky, a to nutností vymezení biokoridorů uvnitř vymezených koridorů o konstantní šířce 400 m. Stanovení

stejného šířkového rámce pro zpřesnění vymezení všech biokoridorů všech typů jakoby přímo popíralo přírodovědné principy tvorby ÚSES.

Karlovarský kraj

V textu výrokové části ZÚR Karlovarského kraje (vydaných v září 2010) jsou v souvislosti s vymezením ÚSES stanoveny zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území ve 4 odstavcích a úkoly pro územní plánování ve 3 odstavcích.

V zásadách pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území je deklarován mj. diferencovaný přístup k plochám, které odpovídají, a k plochám, které neodpovídají cílovému stavu. Tento přístup je ovšem v praxi obtížné uplatnit, neboť stanovení cílového stavu text výroku ZÚR neobsahuje.

V úkolech pro územní plánování je ve srovnání s jinými ZÚR zvláštní význam přikládán nutnosti zpřesnění vymezení ochranných zón nadregionálních biokoridorů v případě, že nedojde k vymezení skladebných částí regionální a nadregionální hierarchie ÚSES. Smysl předmětného ustanovení je ovšem s ohledem na prakticky nulový význam ochranných zón nadregionálních biokoridorů pro regulaci využití území pochybný.

Také ustanovení o zpřesňování regionálního a nadregionálního ÚSES dle Metodiky zapracování ÚSES do územních plánů obcí z roku 1998 není příliš šťastné, neboť jde o nezávazný a zároveň již v řadě ohledů zastaralý materiál (vztahený k předchozímu stavebnímu zákonu). Zpřesňování vymezení je přitom zároveň podmíněno dodržением minimálních parametrů a zajištěním funkčnosti. Tzv. minimální parametry jsou ovšem jmenovány pouze v obecné rovině, takže není zřejmé, jaký parametr by měl platit pro každou konkrétní skladebnou část ÚSES. Další funkční parametry definované nejsou (pouze u nadregionálních biokoridorů je z grafické části patrný typ osy). Obecný odkaz na oborové dokumentace v tomto případě nepostačuje.

Královéhradecký kraj

Stanovení úkolů pro územní plánování ve vztahu k ÚSES v ZÚR Královéhradeckého kraje (vydaných v září 2011) patří v rámci ZÚR všech krajů k nejrozsáhlejším. Vyjádřeno je v celkem 17, většinou však poměrně stručných odstavcích.

Formulace svým důrazem na funkční parametry vytvářejí potenciálně vhodné podmínky pro zpřesňování vymezení ÚSES v ÚP, ale zároveň kladou poměrně vysoké nároky na odbornost v přístupu k zapracování ÚSES do ÚP. Dostí podstatným problémem je ovšem skutečnost, že text výrokové části základní reprezentativní funkční parametry jednotlivých skladebných částí ÚSES, ke kterým jsou vztahena pravidla pro zpřesňování, neobsahuje. Pro zpracovatele ÚP je tak obtížné zpřesňovat vymezení, když není přímo ze ZÚR jasné, co má která skladebná část ÚSES reprezentovat.

Nadbytečnou komplikovanost a tím pádem i poněkud sníženou srozumitelnost lze vytknout třem odstavcům věnujícím se vztahu ÚSES k těžbě nerostných surovin.

Nepříliš šťastná formulace je uvedena v úkolu pro územní plánování v kapitole týkající se prvků ÚSES jako veřejně prospěšných opatření - "v územně plánovacích dokumentacích dotčených obcí stabilizovat, zpřesňovat a územně koordinovat vymezený systém ÚSES". Z této formulace zřejmě vyplývá (byť ne zcela jednoznačně), že je rámec

pro zpřesnění vymezení jednotlivých skladebných částí ÚSES omezen pouze na území konkrétních obcí vyjmenovaných v příslušné tabulce.

Liberecký kraj

V ZÚR Libereckého kraje (vydaných v prosinci 2011) jsou úkoly pro územní plánování týkající se vymezení ÚSES rozděleny do 6 odstavců.

Ve formulacích jsou obsažena některá problematictější ustanovení stejného či obdobného charakteru jako v jiných ZÚR - např. povinnost všestranné ochrany vymezených biocenter a biokoridorů v případě, že jejich současný stav odpovídá cílovému, aniž by byl cílový stav jakkoli definován.

Stanovení úkolu upřesňování prvků ÚSES dle katastru nemovitostí a jednotek prostorového rozdělení lesa je obecně v pořádku, bez provázání se závazně definovanými funkčními parametry jednotlivých skladebných částí ÚSES ovšem může v konkrétních případech vést k funkčně nevhodnému vymezení ÚSES.

Určitým problémem je také obtížně srozumitelná formulace některých úkolů - např. ve vztahu ÚSES k protipovodňovým opatřením či k liniovým stavbám dopravní a technické infrastruktury.

Specifikou libereckých ZÚR je ustanovení o zohlednění označování prvků ÚSES podle celokrajské posloupnosti při vymezení lokálních prvků ÚSES. Zde lze polemizovat, zda je potřebné (a vůbec možné) takové ustanovení zahrnout do výroku ZÚR (jde o formální záležitost, která s funkčním řešením ÚSES nijak nesouvisí).

Moravskoslezský kraj

Textová část výroku ZÚR Moravskoslezského kraje (vydaných v prosinci 2010) obsahuje ve vztahu k vymezení ÚSES požadavky na využití území, kritéria a podmínky pro rozhodování o změnách v území a úkoly pro územní plánování v celkem 4 menších odstavcích. Jde o jedny z nejstručněji stanovených požadavků a úkolů z hlediska ÚSES v rámci všech ZÚR.

V úkolech pro územní plánování jsou uvedeny obecné údaje o minimálních parametrech (obecně stanovené přibližné minimální velikosti biocenter a zřejmě přibližné minimální šířky biokoridorů), které je třeba při upřesňování vymezení ÚSES alespoň dodržet. Tím, že jde o přibližné údaje, u regionálních biocenter navíc se stanoveným rozmezím, dají se jen těžko vztáhnout ke konkrétním skladebným částem ÚSES.

Tabulkové popisy jednotlivých skladebných částí ÚSES sice obsahují základní reprezentativní funkční charakteristiky (u nadregionálních biocenter a biokoridorů jako základní charakteristiky a u regionálních biocenter a biokoridorů jako cílové ekosystémy), ty se však do stanovených úkolů pro územní plánování nijak nepromítají.

Celkově není příliš zřejmé, nakolik je vymezení v ZÚR závazné. Vodítky pro případné zpřesňování vymezení jsou pouze výše zmíněné minimální parametry a v případě biokoridorů i ustanovení o jejich vymezení osou a pásem území o celkové šířce 200 m tvořícím rámeček pro zpřesnění vymezení. Preferován je tak formální technický přístup k vymezení ÚSES před věcným přírodovědným.

Olomoucký kraj

Poměrně strukturálně složitě koncipované zásady k ochraně jednotlivých prvků ÚSES a způsobů zapracování do ÚPD obsahují ZÚR Olomouckého kraje (vydané v únoru 2008) ve znění po aktualizaci č. 1 (vydané v dubnu 2011). V řadě ustanovení lze ovšem předpokládat dosažení nižšího efektu, než by odpovídalo podrobnosti zpracování zásad.

Hlavním problémem jsou nedostatečně definované závazné funkční parametry. Přesunutí tabulek s cílovými ekosystémy v rámci aktualizace z výroku do odůvodnění bylo v tomto ohledu kontraproduktivním krokem (i když ani jejich znění není s formulacemi zásad v dostatečném souladu).

K dalším problematickým ustanovením patří především příliš striktní pravidla pro zpřesňování biocenter. Stanovení možnosti upřesňování hranic biocenter (nadregionálních i regionálních) odchylkou od vymezení v ZÚR pouze do 100 m (odpovídá to šířce 1 mm v příslušných mapách grafické části ZÚR) je stanovením čistě technického rázu, které nemá nic společného s funkčními parametry ÚSES a které v praxi ÚP brání řadě racionálně zdůvodnitelných úprav vymezení (a to i příp. zvětšení).

Kromě dalších méně podstatných nesrovnalostí (některých shodných i s jinými ZÚR) je třeba zmínit i skutečnost, že z textu výrokové části není vždy úplně jednoznačně zřejmé, které z popsaných zásad se vztahují k zapracování ÚSES do ÚPD obcí, neboť text obsahuje i požadavky na ochranu jednotlivých prvků ÚSES, které zjevně nejsou v rámci ÚPD obcí řešitelné.

Pardubický kraj

Zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území ve vztahu k vymezení ploch a koridorů ÚSES v textu výrokové části ZÚR Pardubického kraje (vydaných v dubnu 2010) jsou uvedeny v 8 odstavcích a úkoly pro územní plánování v dalších 2 odstavcích. V textech nejsou obsaženy žádné specifické formulace - v podstatě všechny se s určitými obměnami v různé míře objevují i ve výrokových textech jiných ZÚR. Zároveň s tím jsou shodné i přítomné problematické pasáže.

Nejpodstatnější je obdobně jako ve většině jiných ZÚR nedostatečné (s výjimkou nadregionálních biokoridorů vlastně nulové) stanovení závazných funkčních parametrů.

Samostatnou zmínku si zaslouží také důraz kladený na zpřesnění vymezení ochranných zón nadregionálních biokoridorů jako jeden ze dvou stanovených úkolů pro územní plánování, vzhledem k prakticky nulovému dopadu vymezení ochranných zón nadregionálních biokoridorů na využití území v podstatě samoučelný.

Plzeňský kraj

Textová část výroku ZÚR Plzeňského kraje (vydaných v září 2008) patří mezi ZÚR jednotlivých krajů k vůbec nejstručnějším a pasáž týkající se vymezení ÚSES je vůbec nejstručnější. Ve třech větách jsou formulovány jen velmi obecné úkoly pro územní plánování obcí vztahované k vymezování ÚSES.

Použitá stručnost na jedné straně minimalizuje riziko uvedení nepřesných, zavádějících či jinak problematických ustanovení (v tomto ohledu jsou všechny tři věty v pořádku), na straně druhé však je pro zpřesňování vymezení ÚSES v ÚPD obcí zcela nedostatečná. K hlavním potížím patří nejasná míra závaznosti vymezení v ZÚR a absence závazných funkčních parametrů jako nejdůležitějšího vodítka pro zpřesňování vymezení.

Středočeský kraj

Zásady územního rozvoje Středočeského kraje (vydané v prosinci 2011) obsahují ve vztahu k vymezení ploch a koridorů ÚSES stanovení zásad pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území rozdělené do 3 odstavců a úkolů pro územní plánování ve 2 odstavcích. Text úkolů pro územní plánování je až na jedno slovo zcela shodný s textem úkolů obsaženým v ZÚR Pardubického kraje. Z toho vcelku logicky vyplývá, že se ZÚR Středočeského kraje týkají stejné připomínky, včetně nedostatečného stanovení závazných funkčních parametrů a samoučelného ustanovení o zpřesňování vymezení ochranných zón nadregionálních biokoridorů.

Ústecký kraj

V ZÚR Ústeckého kraje (vydaných v říjnu 2011) jsou stanovené společné úkoly pro územní plánování a využívání ploch a koridorů pro biocentra a biokoridory nadregionálního a regionálního ÚSES, vyjmenované v 11 odstavcích.

Specifické pro tyto ZÚR je ustanovení obsažené hned v prvním z odstavců, s výčtem různorodých podkladů, které se mají využívat pro zpřesňování vymezení ÚSES v ÚPD obcí. Na první pohled tento výčet působí nadbytečně (pro autorizovaného projektanta ÚSES by využití uvedených podkladů mělo být samozřejmostí), vzhledem ke stále přetrvávajícím formálním způsobům zpracování (zpřesňování) ÚSES v ÚPD obcí však lze považovat jeho zařazení za pochopitelné (a přinejmenším ničemu nevadící).

V dalších odstavcích se ovšem objevují i některá problematictější ustanovení, v různé podobě známá i z jiných ZÚR - např. ustanovení o nutnosti vymezení biokoridorů v rámci stanovených pásů o konstantní šířce 400 m, přičemž navíc není zřejmé, ke kterým biokoridorům se vztahuje deklarovaná minimální šířka 40 m a ke kterým 50 m.

Hlavním problémem je ovšem opět nedostatečné stanovení závazných funkčních parametrů jako nezbytného vodítka pro správně zpřesněné vymezení jednotlivých skladebných částí ÚSES.

Kraj Vysočina

V případě kraje Vysočina s jednou z nejstarších platných ZÚR (vydaných v září 2008) je v současné době projednáván návrh aktualizace č. 1. Přestože tato aktualizace zatím není vydána, vzhledem k navrženým podstatným úpravám textů týkajících se vymezení ÚSES je vhodné se věnovat i jí.

V textové části vydaných ZÚR jsou ve vztahu k vymezení ploch a koridorů pro biocentra a biokoridory nadregionálního a regionálního ÚSES stanoveny vždy ve 3 odstavcích zásady pro usměrňování územního rozvoje a rozhodování o změnách v území a úkoly pro územní plánování. Formulace textů jsou velmi blízké formulacím obsaženým v textových částech ZÚR Pardubického a Středočeského kraje, takže i problémy s tím související jsou de facto shodné.

Z doplňujících textů obsažených v návrhu aktualizace ZÚR je důležité zejména ustanovení, které by v případě přijetí umožnilo v odůvodněných případech vymezit biocentra a biokoridory mimo plochy a koridory stanovené dosud v ZÚR jako závazný rámec pro zpřesnění vymezení. Tím by došlo k průlomů v dosavadní problematické praxi, kdy je rámec vymezení biokoridorů v ZÚR vesměs považován za závazný a nepřekročitelný. V této souvislosti je ovšem třeba také zmínit vztah vymezení ÚSES k

výčtům obcí dotčených veřejně prospěšnými opatřeními ÚSES a požadavky na koordinaci ploch a koridorů veřejně prospěšných staveb a opatření. Pokud se zpřesnění vymezení v rámci ÚP odehraje mimo plochy a koridory vymezené v ZÚR, může dojít k jejich přesunu do těch správních území, o nichž uváděné výčty obcí nehovoří (pakliže jde o závazné výčty, vznikl by rozpor). Dopad této skutečnosti lze ovšem také obrátit a uvést jako argument proti stanovování závazných výčtů dotčených správních území z hlediska veřejně prospěšných opatření ÚSES a požadavků na koordinaci jejich střetů s jinými veřejně prospěšnými stavbami a opatřeními ve výrokové části ZÚR.

Zlínský kraj

V textové části výroku ZÚR Zlínského kraje (vydaných v září 2008) jsou v kapitole týkající se ÚSES kromě tabulkových výčtů skladebných prvků nadregionálního a regionálního ÚSES obsaženy pouze dva velmi stručné odstavce stanovených zásad pro rozhodování o změnách v území a jeden odstavec formulující jediný obecný úkol pro územní plánování.

Nabízející se stejná formulace jako v případě hodnocení ZÚR Plzeňského kraje, je v případě ZÚR Zlínského kraje využitelná jen částečně. Ustanovení jediného úkolu pro územní plánování totiž ukládá řešení územních střetů ve využívání území na základě podrobnější dokumentace zpracované dle metodiky ÚSES. Je otázkou, zda jde tím pádem o úkol pro územní plánování (není-li to spíš úkol pro orgány ochrany přírody).

I v případě Zlínského kraje je třeba upozornit na nejasnou míru závaznosti vymezení ÚSES v ZÚR a absenci závazných funkčních parametrů jako nejdůležitějšího vodítka pro zpřesňování vymezení.

ZÁVĚREČNÉ SHRNU TÍ

Z porovnání textových částí výroků ZÚR jednotlivých krajů vyplývají různě velké rozdíly v přístupech ke stanovení podmínek a úkolů pro zpřesnění vymezení ÚSES v územních plánech. Obecně lze konstatovat, že zatím stále dochází ke hledání cest, jak se s problematikou ÚSES v rámci ZÚR úspěšně vypořádat, a to i ve vztahu k následnému zpřesňování vymezení ÚSES v ÚPD obcí.

Cílem předmětné analýzy není kádrování jednotlivých ZÚR a stanovení jejich pomyslného žebříčku z pohledu kvality zpracování problematiky ÚSES, nýbrž pomoci procesu zatím živelného vytváření standardů pro co nejhodnější způsob zpracování ÚSES do ZÚR, se zvláštním zřetelem na jeho odpovídající přenositelnost do územně plánovací dokumentace obcí.

Hlavní společnou zjištěnou skutečností je to, že zatím není v ZÚR dostatečně doceněn význam závazných funkčních parametrů ÚSES a že jsou upřednostňována spíše řešení formální (technická) než řešení věcná (přírodovědná).